

tagen ved Forordningen af 7. Juli 1848, og det forekom os da, at man hellere udtrykkelig maatte opstille den Frihed, som man i Anvendelsen blev nødt til at tage; det er en temmelig fri Brug af „omtrent 12,000“, naar man bevæger sig mellem 8,000 og 14,000.“ Man satte da den Bestemmelse ind, som ogsaa findes i den reviderede Grundlov, en Bestemmelse om Antallet af Folketingets Medlemmer, som skulde være i det Forhold 1 Medlem til 16,000. Det er det, der staar i Grundloven, og som jeg ønsker ændret derhen, at Medlemstallet sættes til 132. Jeg har altsaa ikke taget nogen Bestemmelse ud om Kredsenes Ligestorhed. At Kredsenes skulde være nøjagtig lige store, er der, mig bekendt, heller aldrig nogen her paa Rigsdagen, der har krævet, og det vilde ogsaa, naar man tager Hensyn til vort Lands geografiske Forhold og de historiske Forhold, vi nu have levet under siden 1849, være en ganske urimelig Fordring. Man kan jo dog ikke tage Vælgere fra Langeland, hvor der er mange flere end nævnt i Grundloven, og lægge dem f. Eks. til Ærø, hvor der maaske er færre. I et Land, der er saa spaltet og delt i Øer og Halvøer som vort, maa man tage Hensyn dertil. Der er da heller ingen, der har krævet, at Kredsenes skulde være nøjagtig lige store.

Men det ærede Medlem har Ret i, at de dog bør være saa vidt muligt lige store, saa nogenlunde lige store, at det ikke skal være, som det nu faktisk er, at nogle Kredse ere 3—4 Gange saa store som andre. Og Traditionen har ogsaa peget i den Retning. Naar vi have revideret Valgkredsenes, have vi sørget for, at de bleve saa nogenlunde lige store, og det antager jeg ogsaa, man vil gøre i Fremtiden. Men at de skulde være absolut lige store, betragter jeg som en Umulighed, naar man ser hen til vore geografiske Forhold.

Det ærede Medlem for Holbæk Amts 1ste Valgkreds (Fogtmann) sagde, at dette Forslag svævede i Luften, naar der ikke samtidig kom Forslag om en Omordning af Valgloven. Det forholder sig ikke rigtigt. Det modsatte er snarere Tilfældet, hvis der først kom et Forslag om Valgloven. Et Forslag om Valgloven kan slet ikke gennemføres samtidig med dette. Dette Forslag nødvendiggør jo nemlig en Opløsning af Rigsdagen og kan først endelig vedtages derefter. Det vilde da lidet nytte, om man samtidig forelagde Forslag om en ny Valgkredsfordeling. Jeg har imidlertid forudsat, at det vilde gaa saa-

dan, at naar dette Forslag blev fremsat, vilde man her nære Ønske om at se, hvorledes Regeringen havde tænkt sig Ordningen af Valgkredsfordelingen, og jeg har derfor talt med min Kollega Indenrigsministeren, om han kunde være i Stand til at forelægge et kommende Udvalg sine Tanker i saa Henseende, maaske et Udkast til Valgloven. Og dertil vil han være i Stand. Hvis altsaa Tinget beslutter at sende dette Forslag i Udvalg, og dette henvender sig til Indenrigsministeren, vil det fra denne kunne faa disse Arbejder, og det, antager jeg, vil være tilstrækkeligt. Jeg kan ikke tro, at Rigsdagen skulde have nogen som helst Interesse i at faa et Lovforslag om Kredsfordelingen fremlagt, forinden Spørgsmaalet om Grundlovens § 32 er afgjort og Normen fastsat.

Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgerberg) spurgte mig atter denne Gang ligesom i Foraaret om min Stilling til Landstingets Opløsning. Dertil skal jeg sige, at det Spørgsmaal slet ikke ligger for ved denne Lejlighed. At det en Gang kommer til at ligge for, naar Rigsdagen skal opløses, er klart nok, og da vil Spørgsmaalet selvfølgelig blive afgjort af det Ministerium, der da sidder, det vil tage sit Standpunkt dertil og træffe sin Afgørelse og bære sit Ansvar derfor. Jeg ser ikke, det vilde være i mindste Maade formaalstjenligt for denne Sag, om jeg her stod op og holdt en Tale om min Stilling til dette Spørgsmaal og rejste en Diskussion om, hvorledes man kan tænke sig dette Spørgsmaal løst. Derfor vil jeg som Svar henholde mig til den Besvarelse, jeg gav i Foraaret til det ærede Medlem.

Det ærede Medlem sagde endvidere, at jeg burde straks slaa i Bordet og stille Kabinetsspørgsmaal. Jeg synes, det er en underlig Maade, naar man kommer for at forhandle en Sag, saa straks ved Forelæggelsen at ville slaa i Bordet. Det synes jeg er langt for tidligt. I det hele tror jeg ikke, man udretter noget ved at slaa i Bordet. Vi bør følge Forhandlingens Vej, saa længe til alle Parter ere klare over, at den nu er gaaet til Ende, at der er intet videre at naa ad den Vej. Et af to kan naas. Enten selve Resultatet, det, man tilsigter, og saa er Sagen klar, eller Overbevisningen om, at der ikke er noget at naa ad Forhandlingens Vej. Faar man den Overbevisning, saa skal der ganske vist slaas, men ikke i Bordet.

Det ærede Medlem vil have, at jeg skulde stille Kabinetsspørgsmaal overfor Landstinget. Det ærede Medlem for As-